

Shoqata e kontabilistëve të çertifikuar dhe auditorëve të
Kosovës

**Auditim i avancuar dhe
siguria
(zgjidhjet)**

P10

Data 24/06/2023

Detryra 1

Është 1 korrik 2021. Ju jeni menaxher në departamentin e auditimit të Ara Audit, një firmë auditimi. Ju jeni caktuar në auditimin e Param ShA e cila ka një vit financiar që përfundon më 30 shtator 2021.

Param ShA menaxhon plantacionet e drurit, biznesi i saj kryesor është menaxhimi i plantacioneve të drurit dhe prodhimi dhe shitja e një sërë produktesh druri. Aktualisht nuk është i listuar.

Shtojcat e mëposhtme ofrojnë informacion të rëndësishëm për pyetjen:

- Email-i i partnerit – një email që keni marrë nga Aurel Pariti, partneri i angazhimit të auditimit
- Informatat për kompaninë – informacion i rëndësishëm për planifikimin e auditimit
- Shënime nga takimi – përmbledhje e zhvillimeve të biznesit të diskutuara në një takim të fundit ndërmjet DF dhe partnerit të angazhimit të auditimit
- Treguesit kryesorë të performancës – një përmbledhje e informacionit financiar dhe jofinanciar
- Shënime nga telefonata – një përmbledhje e çështjeve të ngritura nga DF gjatë diskutimit me partnerin e angazhimit të auditimit

Kërkohet:

Përgjigjuni udhëzimeve në email nga partneri i angazhimit të auditimit

Shënim: ndarja e pikëve tregohet në Shtojcën 1 – Email-i i partnerit. **(35 pikë)**

Shtojca 1: Email-i i partnerit

Për: Menaxherin e auditimit

Nga: Aurel Pariti, partner i angazhimit të auditimit

Tema: Planifikimi i auditimit për Param ShA

Data: 1 korrik 2021

Përshëndetje,

Ju kam dhënë disa informacione që duhet t'i përdorni për t'ju ndihmuar në planifikimin e auditimit të Param ShA për vitin financiar që përfundon më 30 shtator 2021.

Siç e dini, Param ShA është një klient i ri auditimi i firmës sonë. Kjo është kompania e parë e drurit që kemi siguruar si klient auditimi. Ju gjithashtu duhet të jeni të vetëdijshëm se ekipi menaxhues po planifikon që Param ShA të listohet në bursë brenda dy viteve të ardhshme.

Unë kërkoj nga ju që të përgatisni shënime informuese për përdorimin tim, në të cilat ju:

- a) **Vlerësoni rreziqet e biznesit që duhen marrë parasysh në planifikimin e auditimit të Param ShA.** (10 pikë)
- b) **Vlerësoni rreziqet e auditimit që duhen marrë parasysh në planifikimin e auditimit të Param ShA.** (20 pikë)

Shënim: Në lidhje me asetin e plantacioneve të drurit të kompanisë (referuar në Shtojcën 4) ju kërkohet vetëm të merrni parasysh rreziqet e auditimit që lidhen me ndryshimet në vlerën e drejtë. Çdo rrezik tjetër përkatës i auditimit në lidhje me asetin e plantacioneve të drurit do të trajtohet veçmas, më vonë në fazën e planifikimit të auditimit.

- c) **Duke përdorur Shtojcën 5, shpjegoni çështjet etike që lidhen me planifikimin e auditimit pas telefonatës me DF.** (5 pikë)

Shtojca 2: Informatat për kompaninë

Param ShA zotëron dhe menaxhon disa plantacione të mëdha druri. Përafërsisht 5% e pemëve korren çdo vit. Kompania përpunon menjëherë lëndën drusore që është korrur nga pemët e prera në sharrat e veta (një objekt ku pemët përpunohen në trungje dhe produkte të tjera druri). Lënda e përpunuar, e cila është kryesisht trungje dhe dërrasa druri, më pas u shitet një sërë klientësh duke përfshirë kompanitë e ndërtimit dhe prodhuesit e mobiljeve. Përafërsisht 30% e lëndës drusore eksportohet.

Firma juaj u emërua si auditore e Param ShA në mars 2021 pas dorëheqjes së auditorit të mëparshëm, Hare Audit. Si pjesë e procedurave të pranimit të klientit të firmës suaj, u mor një komunikim nga Hare Audit me indikacione se arsyeja e dorëheqjes ishte për shkak të pensionimit të partnerit përgjegjës për auditimin dhe se ata nuk kishin asnjë problem që të vihej në vëmendjen tuaj në lidhje me auditimin.

Param ShA ka një departament të vogël të auditimit të brendshëm me dy staf të cilët raportojnë te DF e kompanisë pasi kompania nuk ka komitet auditimi.

Shtojca 3: Shënime nga takimi

Data e takimit: 10 qershor 2021

Të pranishëm: Aurel Pariti , partner i angazhimit të auditimit

Marin Joka, Drejtor Financiar (DF)

Politikat e kontabilitetit

Marin Joka konfirmon se Param ShA zbaton kërkesat e SNK 41 Bujqësia si më poshtë:

Lënda drusore të pa prera, që do të thotë pemët që rriten në plantacionet e drurit përpara se të priten, janë aktive biologjike, të matura me vlerën e drejtë minus kostot e shitjes. Ndryshimi në vlerën e drejtë minus kostot e shitjes përfshihet në fitim ose humbje për periudhën në të cilën lind.

Pemët e prera janë prodhime bujqësore të cilat maten me vlerën e drejtë minus koston e shitjes në momentin e korrjes. Menjëherë pas prerjes, pemët përpunohen, në mënyrë që vlera e pemëve të prera në pritje të përpunimit të jetë minimale në çdo moment kohor.

Lënda e përpunuar si trungjet matet në përputhje me SNK 2 Stoqet.

Një ekspert teknik nga firma e auditimit ka konfirmuar se politikat kontabël të përshkruara më sipër duken të përshtatshme në kontekstin e pasurive të Param ShA .

Zgjerimi ndërkombëtar

Aktivitetet e Param ShA aktualisht janë të gjitha të bazuara në juridiksionin vendor. Megjithatë, bordi ka miratuar kohët e fundit blerjen e disa zonave të mëdha të pyjeve tropikale në Rastan, një vend i largët në zhvillim. Zgjerimi do t'i lejojë kompanisë të përpunojë lloje të reja druri për të cilat ka kërkesa të konsiderueshme nga prodhuesit e mobiljeve luksoze. Blerja e sipërfaqeve të pyjeve tropikale do të kushtojë 25 milionë euro dhe blerja do të bëhet në gusht 2021. Kostoja prej 25 milionë euro është e barabartë me vlerat e drejta të pyjeve tropikale. Rastan përdor të njëjtën monedhë si Param ShA , kështu që zgjerimi nuk po krijon asnjë ekspozim ndaj rrezikut të këmbimit valutor për kompaninë.

Blerja financohet nëpërmjet një emetimi të aksioneve për aksionerët ekzistues dhe të rinj, të cilët janë kryesisht familjarë të familjes Param e cila themeloi kompaninë 20 vjet më parë. Një emetim aksionesh ishte i vetmi opsion për financimin e zgjerimit ndërkombëtar, pasi kompania ka arritur kufirin e marrëveshjes së saj të huamarrjes bankare.

Një agjenci ndërkombëtare zhvillimi ka rënë dakord të japë një grant prej 20 milionë Euro për të ndihmuar Param ShA në zgjerimin e saj Rastan, me kusht që zgjerimi të përfaqësojë praktikë të qëndrueshme dhe etike të biznesit. Granti ofrohet në mënyrë specifike për trajnimin e fuqisë punëtore lokale dhe ndërtimin e akomodimit për fuqinë punëtore në një qytet afër pyjeve tropikale.

Granti pritet të merret në shtator 2021 dhe shpenzimet përkatëse do të fillojnë në nëntor 2021.

Marin Joka po planifikon të njohë gjysmën e shumës së marrë si të hyra në pasqyrat financiare të

këtij viti, mbi bazën se “do të mbulojë disa nga shpenzimet e menaxhmentit në planifikimin e zgjerimit ndërkombëtar”.

Standardi i artë

Kompania është krenare që së fundi i është dhënë një akreditim 'Standardi i Artë' për industrinë për menaxhimin e qëndrueshëm të drurit. Për të arritur Standardin e Artë, i cili shënon nivelin më të lartë të mundshëm të menaxhimit të qëndrueshëm të lëndës drusore dhe praktikës etike të biznesit, kompania duhet t'i përmbahet një sërë standardesh strikte. Kjo përfshin ruajtjen e biodiversitetit të plantacioneve të drurit, sigurimin që speciet e rralla të pemëve të mos korren, dhe që habitatet e kafshëve brenda plantacioneve të drurit të ruhen. Për të ruajtur akreditimin e Standardit të Artë, një kusht është që të paktën 80% e lëndës drusore të shitur duhet të korret sipas standardeve strikte të vendosura nga rregullatorët e industrisë. Standardi i Artë zbatohet për të gjitha aktivitetet e kompanisë, duke përfshirë zgjerimin në Rastan.

Kontrata me Lori ShA

Të ardhurat e kompanisë janë rritur këtë vit, kryesisht për shkak të nënshkrimit të një kontrate të rëndësishme me një klient të ri, Lori ShA. Kontrata u nënshkrua në bazë të akreditimit të Param ShA për standardin e artë për lëndën drusore të saj.

Rasti ligjor

Një grup punonjësish ka nisur së fundmi veprimet ligjore kundër kompanisë, duke pretenduar se shkeljet e udhëzimeve të shëndetit dhe sigurisë ndodhin rregullisht. Kompania ka bërë disa shkurtime në personel këtë vit, gjë që ka ushtruar presion mbi stafin e mbetur për të punuar më shumë për të ruajtur produktivitetin; Punonjësit pretendojnë se kjo ka sjellë rritje të numrit të aksidenteve në punë, disa prej të cilave kanë rezultuar me fatalitet. Menaxhmenti i kompanisë dhe këshilltarët ligjorë besojnë se pretendimi ligjor, i cili kap vlerën e 19 milionë eurove, është e pajustificuar dhe nuk do të jetë e suksesshme. Marin Joka nuk synon të njohë një provizion për pretendimin ose të bëjë ndonjë shpalesje në pasqyrat financiare në lidhje me këtë çështje pasi është në një fazë kaq të hershme të procesit gjyqësor.

Përdorimi i ekspertit – ndryshimi i vlerës së drejtë për shkak të stuhive të fundit

Në muajin e fundit, disa stuhi shkaktuan dëme në disa zona të plantacioneve të drurit. Një ekspert i pavarur është emëruar nga menaxhmenti për të përcaktuar shkallën e dëmit të shkaktuar dhe për të përcaktuar sasinë e çdo implikimi financiar, duke përfshirë përcaktimin e ndryshimit në vlerën e drejtë të pemëve të pa prera të cilat janë dëmtuar nga stuhia. Raporti i ekspertit tregoi se një numër i madh pemësh janë shkatërruar plotësisht dhe shumë janë dëmtuar rëndë. Bazuar në raportin e ekspertit, menaxhmenti ka përcaktuar se një reduktim në vlerën e drejtë prej 70.5 milionë € duhet të njihet në lidhje me asetin e plantacioneve të drurit të njohur në pasqyrën e pozicionit financiar.

Shtojca 4: Treguesit kryesorë të performancës

Informacioni në tabelën e mëposhtme do të publikohet si pjesë e Raportit Vjetor, në një seksion të titulluar 'Rezultatet kryesore të vitit', i cili është pjesë e komentit të menaxhmentit mbi performancën e kompanisë. Informacioni financiar është para se të njihet ndryshimi në vlerën e drejtë të plantacionit të drurit të shkaktuar nga stuhia e fundit, si dhe përpara kontabilizimit të grantit qeveritar.

Treguesit kryesorë të performancës financiare	Të parashikuara 30 shtator 2021 milion €	Aktuale 30 shtator 2020 milion €	% ndryshimi
Të hyrat	42.5	40.3	+5,5%
Fitimi operativ	22.0	21.0	+4,8%
Fitimi para tatimit	6.5	5.0	+30%

Treguesit kryesorë të performancës sociale dhe mjedisore:

% e drurit të korrur në përputhje me 'Standardin e Artë'	82%	85%
Numri i punonjësve	1300	1420
Totali i ditëve të humbura të punonjësve për shkak të aksidenteve në punë	78	65

Gjithashtu ju jepet informacioni i mëposhtëm në lidhje me bilanci të pasqyrat menaxheriale më 30 qershor 2021:

Pasuritë totale: 550 milion € (2020: 545 milion)

Plantacioni i lëndës drusore: 500 milion € (2020: 490 milion €) - kjo shumë, në lidhje me lëndën drusore të paprerë, është para se të llogaritet për çdo ndryshim në vlerë të shkaktuar nga stuhitë e fundit të përmendura në Shtojcën 3.

Stoqet: 15.4 milionë euro (2020: 9.2 milionë) – niveli i rritur i stoqeve shpjegohet nga menaxhmenti si më poshtë: “Në dy muajt e fundit, protestat dhe grevat në portet e vendit bënë që të mos dërgoheshin kontejnerë me lëndë druri të përpunuar për klientët tanë. Shitjet e munguara të eksportit deri më tani arrijnë në rreth 2.1 milionë euro. Ne vazhduam korrijen dhe përpunimin e lëndës drusore gjatë kësaj kohe, duke çuar në një nivel të rritur të stoqeve. Protestat janë në vazhdim.”

Paraja e gatshme: 4.5 milionë euro (2020: 6.8 milionë euro) – nivelet e parave të gatshme janë varfëruar këtë vit për shkak të presioneve inflacioniste dhe kërkesave për paga më të larta nga punonjësit, të cilat ne i kemi përmbushur.

Shtojca 5: Shënime nga telefonata

Shënime nga telefonata e djeshme mes Aurel Paritit, partner i angazhimit të auditimit dhe Marin Joka

Kërkesë nga Marin Joka

Param ShA publikon një gamë të gjerë të Treguesve Kryesor të Performancës (TKP) mjedisore sociale jo-financiare si pjesë e Raportit Vjetor, duke përfshirë tre të paraqitur si pjesë e Shtojcës 4. Mark ka pyetur nëse firma jonë mund të ofrojë siguri për këto TKP si pjesë e kryerjes së auditimit vjetor. Marku ka sugjeruar që për të paguar për punë shtesë, tarifa e rënë dakord e auditimit do të rritet me 20%, duke supozuar se siguria e dhënë në KPI është e favorshme.

Raport lajmesh

Në Rastan është shfaqur një lajm i cili pretendon se Param ShA u ka paguar zyrtarëve të qeverisë një shumë prej 15,000 € për të siguruar blerjen e pyjeve tropikale të shiut që do të bëhet muajin e ardhshëm. Marku donte të na informonte për historinë, e cila po përhapet me shpejtësi në rrjetet sociale dhe të na informonte se këto pagesa nxitëse janë praktikë rutinore e biznesit në Rastan. Ai gjithashtu na kërkoi fuqishëm që të mos hetojmë pagesën si pjesë e procedurave tona të auditimit, duke thënë se shuma është e parëndësishme. Ai tha se nëse bëhen pyetje nga auditorët në lidhje me pagesën mund të nënkuptohet që vëmendja e medias të përqendrohet më shumë në këtë çështje, të cilën ai dëshiron ta shmangë duke pasur parasysh planin e kompanisë për t'u listuar në bursë brenda dy viteve të ardhshme.

Zgjidhja

(a) Shënime informuese

Për: Aureli Pariti , partner i angazhimit të auditimit

Nga: Menaxheri i auditimit

Lënda: Planifikimi i auditimit në lidhje me Param ShA

Data: 1 korrik 2021

Prezantimi

Këto shënime informuese janë përgatitur për të ndihmuar në planifikimin e auditimit të Param ShA. Shënimet fillojnë me një vlerësim të rreziqeve të biznesit me të cilat përballet kompania dhe vazhdojnë duke vlerësuar rreziqet e auditimit të cilat duhet të merren parasysh në planifikimin e auditimit. Shënimet përfshijnë gjithashtu procedurat kryesore të rekomanduara të auditimit të cilat janë projektuar në lidhje me një ndryshim në vlerën e drejtë në plantacionin e drurit të kompanisë pas një stuhie të fundit. Së fundi, shënimet diskutojnë disa çështje etike dhe të tjera profesionale që dalin nga një telefonatë e fundit me shefin e financave të kompanisë (CFO) të cilat ndikojnë në planifikimin tonë të auditimit.

(a) Rreziqet e biznesit

Zgjerimi ndërkombëtar

Zgjerimi në Rastan paraqet një rrezik biznesi në atë që kompania do të menaxhojë operacionet në një vend të huaj për herë të parë. Rastan është vend i largët, kështu që mund të jetë e vështirë për ekipin menaxhues të Param ShA të planifikojë vizita të rregullta në operacionet e reja, kështu që vendosja e mbikëqyrjes dhe e kontroleve të fuqishme të menaxhimit mund të jetë e vështirë. Për më tepër, Rastan mund të ketë ligje dhe rregullore të ndryshme në krahasim me juridiksionin e shtëpisë së kompanisë, kështu që ekziston një rrezik i rritur i mospërputhjes. Edhe lloji i pemëve që rriten në pyjet tropikale do të jetë i ndryshëm dhe menaxhmenti mund të mos ketë përvojë në korrjen, përpunimin dhe shitjen e produkteve të drurit. Të gjitha këto çështje krijojnë rrezik që zgjerimi ndërkombëtar mund të mos jetë i suksesshëm dhe në të njëjtën kohë do të paraqesë një shterim të kohës dhe burimeve të menaxhmentit. Operacionet në vendin e origjinës së Param ShA mund të vuajnë si rezultat.

Akreditimi me standardin e artë

Ekziston rreziku që akreditimi për Standardin e Artë të mos rinovohet, me implikime për reputacionin, dhe më konkretisht për kontratën e re me Lori ShA , e cila përbën një rritje prej 5.5% të të ardhurave të kompanisë këtë vit.

Disa nga treguesit kryesorë të performancës (KPI) që duhet të plotësohen për të ruajtur standardin e artë duket se janë në rrezik, për shembull, ka pasur një rënie në përqindjen e lëndës drusore që është korrur në përputhje me kërkesat e Standardit të Artë, dhe metrika e parashikuar prej 82% është vetëm pak mbi nivelin e kërkuar prej 80%. Përveç kësaj, Standardi i Artë është i lidhur me praktikën etike të biznesit dhe ka disa indikacione se etika e biznesit të kompanisë është e dyshimtë – për shembull, çështja ligjore që ngrihet nga punonjësit dhe pagesa nxitëse që i bëhet një zyrtari qeveritar. Nëse akreditimi i Standardit të Artë humbet, Lori ShA dhe klientët e tjerë mund të anulojnë kontratat, duke rezultuar në humbje të të ardhurave dhe rrjedhës së parasë.

Rasti ligjor

Veprimi ligjor kundër kompanisë nga vetë punonjësit e saj është një rrezik i madh. Nëse çështja bëhet e ditur publikisht, do të ketë probleme me reputacionin dhe shumën që pretendohet, 19 milionë euro, tejkalon gjendjen e parave të kompanisë. Nëse pretendimi ligjor do të shkonte kundër kompanisë, ajo do të kishte vështirësi për të gjetur fondet për të paguar dëmet, duke qenë se tashmë është në kufirin e marrëveshjeve të saj të huamarrjes. Situata mund të tregojë gjithashtu një qeverisje të dobët të kompanisë, nëse merren vendime të cilat vënë në rrezik jetën e punonjësve dhe rezultojnë në ditë të humbura për shkak të aksidenteve në punë, dhe çështja duket të hidhet poshtë si e parëndësishme nga ekipi drejtues dhe këshilltarët ligjor.

Dëmtime të aseteve të shkaktuara nga stuhitë

Stuhitë e fundit kanë shkaktuar dëme të konsiderueshme në asetet e plantacioneve të drurit të kompanisë. Modelet e paparashikueshme të motit mund të shkaktojnë dëme të mëtejshme ose madje të shkatërrojnë tërësisht plantacionet e drurit të kompanisë. Duke supozuar se pemët do të rimbjellen për të zëvendësuar dëmin e shkaktuar nga stuhia, mund të duhen shumë vite që pemët të rriten në një madhësi të korrshme, kështu që kompania përballet me një shterim të konsiderueshëm të rrjedhave të saj të ardhshme të parave për vitet në vijim. Ky rrezik është shumë i vështirë për t'u zbutur, ndoshta diversifikimi në pyjet tropikale të shiut është një mënyrë për të reduktuar ekspozimin ndaj rrezikut të operacioneve të kompanisë duke u përqendruar në një zonë gjeografike.

Likuiditeti

Informacioni financiar i dhënë tregon se pozita e likuiditetit të kompanisë është përkeqësuar gjatë vitit. Kompania ka vetëm 4.5 milionë euro para të gatshme – një ulje prej 33.8% krahasuar me fundin e vitit të kaluar financiar. Ndërsa kjo është shpjeguar si për shkak të presioneve inflacioniste, menaxhmenti duhet të bëjë më shumë për të mbajtur një nivel të arsyeshëm të parasë në mënyrë që të menaxhojë siç duhet kapitalin e tij qarkullues. Nivelet e stoqeve janë rritur ndjeshëm me 67.4% dhe ndërkohë që sërish arsyeja e rritjes është shpjeguar nga menaxhmenti, nëse stoqet e lëndës drusore të përpunuar nuk mund të dërgohet te klientët në të ardhmen e afërt, kapitali qarkullues do të vazhdojë të përkeqësohet. Kompania mund të bëhet e paaftë për të përmbushur detyrimet në kohën e duhur, veçanërisht nëse protestat vazhdojnë të kufizojnë mundësinë e shitjeve të eksportit të cilat përbëjnë 30% të të ardhurave të kompanisë.

Grea dhe protestat

Protestat në portet e vendit ka sjellë tashmë humbje të shitjeve dhe, siç u shpjegua më sipër, ekziston rreziku që të ardhurat dhe rrjedhat e parave të vazhdojnë të ndikohen negativisht. Shitjet e eksportit përbëjnë 30% të të ardhurave totale, afërsisht 12.75 milionë euro, duke e bërë këtë një çështje potencialisht shumë të rëndësishme nëse protestat vazhdojnë. Konsumatorët mund të fillojnë të kërkojnë diku tjetër për furnizimin e tyre me lëndë druri, duke çuar në anulimin e porositave dhe kontratave të ardhshme.

Ekziston gjithashtu një problem që rritja e magazinimit të lëndës drusore e cila është në pritje të eksportit për klientët e huaj do të sjellë kosto shtesë të magazinimit.

Pagesa nxitëse

Fakti që pagesa po raportohet në media tregon se ka diçka të pazakontë në lidhje me pagesën dhe, në fakt, kjo pagesë mund të jetë ryshfet. Rreziku i reputacionit për kompaninë është i lartë, veçanërisht duke pasur parasysh se ajo duhet t'i përmbahet një standardi të lartë të etikës së biznesit në përputhje me akreditimin e standardit të artë. Konsumatorët mund të mos dëshirojnë të lidhen me një furnizues i cili angazhohet me pagesa joetike dhe ndoshta të paligjshme.

Kompania mund të përballet me veprime ligjore nëse, në të vërtetë, pagesa është një ryshfet, dhe përveç kësaj që përkeqëson rrezikun e reputacionit, ajo ka shumë pak para në dispozicion për të paguar çdo gjobë ose gjobë të vendosur.

Nëse pagesa nxitëse vërtetohet se është ryshfet, mund të ketë implikime për grantin qeveritar, i cili përmban

përcaktimet në lidhje me praktikën etike të biznesit. Në rastin më të keq, granti mund të duhet të shlyhet nëse konstatohet se termat dhe kushtet nuk janë respektuar.

Kjo çështje diskutohet më tej në pjesën (c) të këtyre shënimeve informuese për sa i përket mënyrës se si ndikon në rolin tonë si auditor.

Shënim udhëzues: Pikë do të jepen për diskutimin e rreziqeve të tjera të rëndësishme të biznesit, për shembull, çështja e aftësisë paguese e ngritur nga kompania është në kufirin e marrëveshjes së saj të huamarrjes, mungesa e parave të gatshme përveç grantit qeveritar në dispozicion për krijimin e operacioneve në Rastan, mungesa e një komiteti auditimi dhe ekipi i pavarur i auditimit të brendshëm, dëmtimi i reputacionit që mund të shkaktohet nga rasti ligjor dhe pagesa nxitëse, dhe presionet inflacioniste që do të bëjnë kostot të vështira për t'u kontrolluar.

(b) Vlerësimi i rreziqeve të auditimit

Klient i ri

Ky është viti i parë në të cilin Ara Audit ka audituar kompaninë, gjë që rrit rrezikun e mos-zbulimit, pasi firma jonë nuk ka

përvojën me klientin, duke e bërë më të vështirë zbulimin e gabimeve materiale.

Përveç kësaj, ekziston rreziku që bilanci dhe informacioni krahasues mund të mos jenë të sakta. Shifrat e vitit të kaluar nuk janë audituar nga Ara Audit, prandaj ne duhet të planifikojmë të auditojmë me kujdes bilanci dhe hapjes, në përputhje me SNA 510 *Angazhimet e Auditimit Fillestar – Bilancet e Hapjes*, për të siguruar që bilanci dhe hapjes dhe informacioni krahasues të mos kenë anomali materiale.

Shënim udhëzues: *Pikë do të jepen gjithashtu për diskutimin se Param ShA që operon në një industri të specializuar, e cila mund të krijojë një rrezik zbulimi duke pasur parasysh mungesën e përvojës së firmës së auditimit në auditimin e klientëve në këtë industri.*

Qeverisja e korporatave

Kompania nuk duhet të jetë në pajtueshmëri me kërkesat e qeverisjes së korporatës pasi nuk është një entitet i listuar. Megjithatë, është praktikë e mirë për të krijuar një komitet auditimi, veçanërisht për një kompani të madhe si Param ShA, e cila po kërkon një listim në bursë në një të ardhme relativisht të afërt. Ekipi i auditimit të brendshëm është i vogël dhe i mungon pavarësia pasi raportojnë drejtpërdrejt te DF. Kjo do të thotë se qëllimi i punës së tyre ka gjasë të jetë mjaft i kufizuar për shkak të burimeve të pamjaftueshme dhe çdo rekomandim i bërë mund të injorohet nga Marin Joka. Kjo ka implikime për kontrollin mbi raportimin financiar, të cilat mund të jenë të mangëta dhe rrit rrezikun e kontrollit. Ka një hapësirë të madhe për gabime në proceset e raportimit financiar dhe për manipulime të qëllimshme të bilanceve dhe transaksioneve, pasi ekipi i auditimit të brendshëm nuk ka burime të mjaftueshme për monitorim dhe raportim të plotë.

Presion mbi rezultatet

Kompania nuk është një entitet i listuar, por aksionerët ekzistues dhe të rinj do të kërkojnë një kthim nga investimi i tyre në formën e pagesës së dividendit. Për më tepër, në prag të një listimi të mundshëm në bursë, do të ketë presion që kompania të tregojë performancë të mirë financiare. Kompania gjithashtu ka plane ambicioze për zgjerim ndërkombëtar. Presioni për të rikthyer një performancë më të mirë krijon një nxitje për paragjykimet e menaxhmentit që do të thotë se menaxhmenti mund të përdorë teknika të menaxhimit të fitimeve, ose metoda të tjera të kontabilitetit krijues, për të krijuar një pamje më të shëndetshme të performancës financiare sesa është në të vërtetë rasti. Kjo krijon një rrezik të vetëvetishëm të anomalive materiale në nivel të pasqyrave financiare. Fakti që fitimi i parashikuar para tatimit është 30% më i lartë se shifra e vitit të kaluar, mund të tregojë se shpenzimet operative janë të nënvlerësuar. Paragjykimi i menaxhmentit mund të ketë çuar gjithashtu në disa nga trajtimet kontabël të sugjeruara nga Marin Joka, të cilat punojnë për të përmirësuar fitimin e kompanisë për vitin.

Granti qeveritar

Një grant qeveritar prej 20 milionë euro i është dhënë Param ShA, që përbën 3.6% të totalit të asetëve dhe është material për pasqyrën e parashikuar të pozicionit financiar. Marin Joka ka sugjeruar se do të njohë 10 milionë euro nga shuma e marrë në fitim për vitin – fitimi i parashikuar para tatimit është vetëm 6.5 milionë euro, kështu që rritja e fitimit me këtë shumë do të ishte shumë materiale për pasqyrën e fitimit ose humbjes.

Rreziku i auditimit lidhet nëse ky duhet të njihet si e ardhur në periudhën aktuale kontabël. SNK 20 Kontabiliteti

për grantet qeveritare dhe shpalosja e asistencës qeveritare kërkon që grantet qeveritare të njihen në fitim ose humbje mbi një bazë sistematike gjatë periudhave në të cilat entiteti njih shpenzimet për kostot përkatëse për të cilat grantet synohen të kompensojnë. Marin Joka planifikon të njohë gjysmën e grantit si të ardhur këtë vit, por kjo nuk është e justifikuar siç duhet. Granti nuk është dhënë për të kompensuar kohën e menaxhimit në planifikimin e zgjerimit ndërkombëtar, kështu që trajtimi i duhur kontabël duket të jetë që e gjithë shuma e grantit duhet të njihet si e ardhur e shtyrë në këtë vit financiar, si shpenzim për të cilin granti është dhënë në mënyrë specifike nuk

është kryer ende. Prandaj, ekziston rreziku që kompania të njohë të ardhurat shumë herët, duke çuar në fitim të mbivlerësuar dhe detyrime të nënvlerësuara.

Shënim udhëzues: *Pikë do të jepen gjithashtu për diskutim në lidhje me përdorimin e grantit nga kompania për ndërtimin e akomodimit për punonjësit, dhe rreziqet përkatëse të auditimit, p.sh. njohja e akomodimit si pronë, impiantet dhe pajisjet dhe trajtimin e pjesës së grantit që lidhet për ndërtimin e aseteve.*

Mund të ketë një çështje tjetër në atë që kushtet e grantit mund të kërkojnë ripagim të plotë ose të pjesshëm nëse kushtet e grantit nuk plotësohen, për shembull, nëse Param ShA nuk ruan akreditimin e Standardit të Artë ose nëse rrethanat e punonjësve me rastet ligjore konsiderohen si tregues të praktikës joetike të biznesit nga kompania. Kompania duhet të vlerësojë nëse kushtet ka gjasë të përmbushen, dhe nëse jo, duhet të konsiderojë nëse do të ishte e përshtatshme të njihet një provizion ose të shpaloste një detyrim kontingjent në shënimet e pasqyrave financiare. Sipas SNK 37 *Provizionet, Detyrimet Kontingjente dhe Pasuritë Kontingjente*, një provizion duhet të njihet kur ekziston një detyrim aktual si rezultat i një ngjarjeje të kaluar, e cila mund të matet në mënyrë të besueshme dhe ka gjasë të rezultojë në një dalje të përfitimit ekonomik.

Prandaj, rreziku është që ky të mos merret parasysh nga menaxhmenti, duke çuar ndoshta në detyrime të nënvlerësuara ose shpalosje joadekuate siç kërkohet nga SNK 37.

Rasti ligjor

Çështja ligjore mund të shkaktojë gjithashtu një rrezik të detyrimeve të nënvlerësuara ose shpalosjes së pamjaftueshme nëse kompania dështon të sigurojë 19 milionë euro të pretenduara nga punonjësit ose për të shpalosur çështjen si një detyrim kontingjent. Do të jetë një çështje e rëndësishme gjyqimi për të vendosur nëse pretendimi ligjor ka gjasë të shkojë kundër Param ShA apo jo në këtë fazë të hershme, megjithatë, çështja është materiale në 3.5% të totalit të pasurive dhe të qenit afër trefshit të fitimit të parashikuar për vitin, prandaj kërkon shqyrtim të kujdesshëm. Për shkak të natyrës së tij të ndjeshme, auditori mund ta konsiderojë gjithashtu çështjen si materiale nga natyra.

Reduktimi i vlerës së drejtë të plantacioneve të drurit

Aseti i plantacioneve të drurit të kompanisë, përpara se të njihet çdo ndryshim në vlerën e drejtë, parashikohet të arrijë në 90.9% të totalit të pasurive të kompanisë dhe për këtë arsye është shumë material.

Kompania ka marrë saktë mendimin e ekspertit për ndryshimin e vlerës së drejtë të pemëve të shkatërruara dhe të dëmtuara nga stuhia. Vlerësimi i ekspertit ka ndihmuar menaxhmentin të përcaktojë se një reduktim në vlerën e drejtë prej 70.5 milion € duhet të njihet në pasqyrat financiare brenda fitimit. Kjo shumë është materiale më vete në 14.1% të pasurisë të plantacioneve të drurit dhe është më shumë se dhjetëfishi i fitimit të parashikuar. Kur humbja në vlerë njihet, ajo do ta kthejë fitimin e parashikuar në një humbje të konsiderueshme. Ekziston rreziku që menaxhmenti të mos njohë plotësisht humbjen për shkak të ndikimit që do të ketë në fitim. Prandaj, kjo është një çështje shumë e rëndësishme për planifikimin e auditimit.

Ekziston rreziku që vlerësimi i ekspertit të mos jetë i përshtatshëm, për shembull, nëse eksperti nuk ka ekspertizën e duhur për të kryer këtë vlerësim të specializuar, gjë që do të çonte në çështje nëse vlerësimi mund të mbështetet. Përveç kësaj, eksperti ka marrë parasysh vetëm vlerën e pemëve të shkatërruara dhe të dëmtuara dhe nuk ka marrë parasysh ndonjë ndikim tjetër të stuhisë, për shembull, nëse asete të tjera si rrugët dhe ndërtesat janë prekur nga stuhia dhe duhet të testohen për dëmtim.

Prandaj, bazuar në çështjet e diskutuara më sipër, ekziston rreziku që humbja të mos njihet plotësisht në fitim për vitin dhe vlera kontabël e aktiveve afatgjata të mbivlerësohet.

Stoqet

Niveli i stoqeve është rritur ndjeshëm, me 67.4%, dhe vlera e stoqeve në 30 qershor 2021 përfaqëson 2.8% të

totali i pasurive të parashikuara. Prandaj, stoqet janë materiale për pasqyrat financiare. Ekziston rreziku që nëse protesta vazhdon dhe kompania nuk mund të përmbushë kontratat e shitjes së eksportit, klientët të anulojnë porositë e tyre. Stoqet atëherë mund të mos jenë të shitshme për

klientët e tjerë, ndoshta nëse druri është prerë sipas specifikimeve të klientit ose kërkon modifikim për të siguruar një shitje të një klient tjetër. Sipas SNK 2 *Stoqet*, stoqet duhet të njihet me vlerën më të ulët midis kostos dhe vlerës neto të realizueshme, dhe ekziston rreziku i auditimit që stoqet të mbivlerësohen nëse nuk njihet ndonjë reduktim i nevojshëm në vlerën e realizueshme neto. Kjo do të rezultonte në mbivlerësim të pasurive qarkulluese dhe fitim të mbivlerësuar.

Hipoteza e vijimësisë

Ka disa tregues që pavarësisht rritjes së parashikuar të të ardhurave dhe fitimit, kompania përballet me probleme të vijimësisë.

Këta tregues përfshijnë, por nuk kufizohen vetëm në, problemet operacionale, duke përfshirë plantacionet e shkatërruara të drurit dhe protestat, dëmtimin e reputacionit të shkaktuar nga pretendimi ligjor dhe pagesat e mundshme të paligjshme, problemet financiare të shkaktuara nga mungesa e parave të gatshme dhe fakti që rezultatet e tij ka gjasë të jenë shumë më keq se ai i parashikuar nga menaxhmenti kur merret parasysh ulja e vlerës së drejtë të plantacionit të drurit të shkatërruar.

SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare* kërkon që menaxhmenti të sigurojë një shënim në pasqyrat financiare, i cili

diskuton çdo pasiguri materiale mbi aftësinë e kompanisë për të vazhduar si vijimësi. Nëse menaxhmenti dështon shpalos këtë shënim, ose jep shënimin, por me detaje të pamjaftueshme, atëherë kërkesat e SNK 1 mund të mos jenë ndjekur, duke krijuar një rrezik të konsiderueshëm auditimi.

(c) Çështjet etike

Siguria për treguesit kryesorë të performancës (KPI)

Ka disa çështje për t'u marrë parasysh në lidhje me ofrimin e këtij shërbimi. Një çështje e rëndësishme lidhet me objektivitetin e auditorit. KPI-të përfshijnë matjet financiare dhe jofinanciare. Metrikat financiare, duke përfshirë të ardhurat, fitimin operativ dhe fitimin para tatimit, do të nxirren nga, ose do të rakordohen me, shifrat siç tregohet në pasqyrat financiare të audituara.

Ndërsa KPI-të nuk do të jenë pjesë e pasqyrave financiare të audituara, ato do të publikohen në raportin vjetor dhe për këtë arsye do të jenë pjesë e 'informacioneve të tjera' në lidhje me të cilat auditori ka përgjegjësi sipas SNA 720 Përgjegjësitë e Auditorit në lidhje me *informacione të tjera*. ISA 720 kërkon që auditorët të lexojnë informacionin tjetër në mënyrë që të identifikojnë çdo mospërputhje materiale midis pasqyrave financiare dhe informacionit tjetër.

Prandaj, ekziston një kërcënim i mundshëm i vetë-rishikimit ndaj objektivitetit në atë që firmës së auditimit i është kërkuar të ofrojë siguri për këto KPI, të cilat do të lexoheshin nga ekipi i auditimit si pjesë e rishikimit të informacioneve të tjera. Ekipi që kryen punën e sigurisë do të hezitonte të ngrinte pyetje ose të nënvizonte gabimet që mund të ishin bërë gjatë auditimit të jashtëm gjatë leximit të informacionit tjetër.

Shënim udhëzues: *Pikë do të jepen për diskutimin e kërcënimeve të tjera përkatëse ndaj objektivitetit të krijuara duke ofruar një shërbim sigurie për KPI-të, duke përfshirë kërcënimin e avokimit dhe kërcënimet e interesit vetjak.*

Kodi Ndërkombëtar i Etikës për Kontabilistët Profesionistë të IESBA (Kodi) ofron udhëzime kur auditorët ofrojnë shërbime shtesë për një klient auditimi. Ara Audit duhet të vlerësojë rëndësinë e kërcënimit dhe të marrë parasysh nëse ndonjë masë mbrojtëse mund ta reduktojë kërcënimin në një nivel të pranueshëm. Për shembull, një partner i cili është i pavarur duhet të përfshihet në rishikimin e punës së kryer të auditimit.

Ekziston edhe një çështje etike në lidhje me tarifën e propozuar nga Param ShA për angazhimin e sigurisë. Nëse firma vendos të marrë përsipër angazhimin, ai duhet të trajtohet si një angazhim i ndarë nga auditimi dhe me një tarifë të veçantë të ngarkuar për punën dhe të konfirmohet në një letër të veçantë angazhimi. Sugjerimi për thjesht ndryshimin dhe rritjen e tarifës së auditimit dhe përcaktimin e saj mbi baza kontingjente, pasi në tarifë është e pagueshme vetëm nëse siguria është e favorshme, nuk është i përshtatshëm. Tarifat kontingjente mund të shkaktojnë një

kërcënim të interesit vetjak, pasi është në interesin financiar të firmës së auditimit të japë një opinion të favorshëm sigurie për të siguruar të ardhurat. Kodi ndalon përdorimin e tarifave kontingjente për shërbimet e auditimit, por ato lejohen për lloje të tjera pune, në varësi të faktorëve të tillë si natyra e angazhimit dhe diapazoni i rezultateve të mundshme të tarifave. Veprimi më i kujdesshëm, nëse Ara Audit do të ndërmerre për angazhimin, do të ishte ngarkimi i tarifës në baza jo kontingjente, të ndara nga tarifa e auditimit, për të hequr çdo çështje etike në lidhje me tarifën.

Përveç çështjeve etike, Ara Audit duhet të marrë në konsideratë edhe nëse ka kompetencë për të kryer punën. Dhënia e sigurisë për KPI-të jofinanciare është një fushë mjaft e specializuar dhe mund të ndodhë që firma e auditimit të mos ketë nivelet e duhura të ekspertizës dhe përvojës për të ofruar një shërbim cilësor. Në veçanti, firmës do t'i duhet të sigurohet që e kupton plotësisht akreditimin e Standardit të Artë. Duke qenë se kjo është një industri e specializuar, dhe ky është klienti i parë që Ara Audit ka në industri, është e diskutueshme nëse firma ka kompetencën për të kryer punën.

Përveç kompetencës, firma duhet gjithashtu të marrë parasysh nëse ka burime në aspektin e disponueshmërisë së stafit për të përfunduar punën në afatin e dëshiruar dhe për të kryer rishikimet e duhura të punës që ka përfunduar.

Pagesa nxitëse

Marin Joka ka sugjeruar se pagesat nxitëse janë 'rutinë', por mund të jenë në kundërshtim me ligjin. Pagesa nxitëse ngre shqetësime se kompania mund të mos jetë në përputhje me ligjin dhe rregulloret përkatëse. Pagesa nxitëse mund të jetë një rryshfet dhe një pagesë e paligjshme. Nëse po, kjo tregon mungesë integriteti drejtues, pasi Marin Joka është në dijeni të pagesës dhe duket se po e justifikon.

Auditori gjithashtu duhet të marrë parasysh kërkesat e SNA 250 *Konsiderimi i Ligjeve dhe Rregulloreve në një Auditim të Pasqyrave Financiare*. SNA 250 thotë se ndërsa është përgjegjësi e menaxhmentit të sigurojë që operacionet e entitetit të kryhen në përputhje me dispozitat e ligjeve dhe rregulloreve, auditori ka njëfarë përgjegjësie në lidhje me pajtueshmërinë me ligjet dhe rregulloret, veçanërisht kur mospërputhja ka një ndikim mbi pasqyrat financiare.

Prandaj, auditori duhet të sigurojë që ata kanë njohuri dhe kuptim të plotë të ligjeve dhe rregulloreve përkatëse, si dhe implikimeve të mospërputhjes. ISA 250 kërkon që kur mospërputhja identifikohet ose dyshohet, auditori duhet të kuptojë natyrën e aktit dhe rrethanat në të cilat ai ka ndodhur, si dhe informacion të mëtejshëm për të vlerësuar efektin e mundshëm në pasqyrat financiare. Prandaj, duhet të kryhen procedura për të përfutur dëshmi për mospërputhjen e dyshuar, për shembull, për të marrë çdo dokumentacion që mund të ekzistojë për të mbështetur pretendimin e Marin Jokës se pagesa është në rrjedhën normale të biznesit. Procedurat e planifikuara të auditimit duhet të jenë të mjaftueshme që ekipi i auditimit të konkludojë mbi trajtimin kontabël dhe nëse auditori ka ndonjë përgjegjësi raportimi jashtë kompanisë, për shembull, për të komunikuar një shkelje të legjislacionit kundër korrupsionit tek autoritetet përkatëse.

ISA 250 gjithashtu kërkon që çështja të diskutohet me menaxhmentin dhe, kur është e përshtatshme, me personat e ngarkuar me qeverisjen. Duke pasur parasysh ndikimin e mundshëm të lajmit për reputacionin e kompanisë, çështja duhet të diskutohet sa më shpejt që të jetë e mundur.

Më në fund, duket se ka një kërcënim frikësimi. Marin Joka i ka kërkuar grupit të auditimit që të mos hetojë pagesën nxitëse, duke u përpjekur të kufizojë aftësinë e ekipit të auditimit për të marrë evidencë auditimi në lidhje me pagesën. Sipas ISA 210 *Rënia dakord e Kushteve të Angazhimeve të Auditimit*, menaxhmenti i një klienti duhet të pranojë përgjegjësinë e tij për t'i siguruar auditorit qasje në të gjithë informacionin që është i rëndësishëm për përgatitjen e pasqyrave financiare, i cili përfshin qasje të pakufizuar për personat brenda entitetit nga të cilët auditori përcakton se është e nevojshme të merret evidenca e auditimit. Komenti i Marin Joka duket të jetë një kufizim i imponuar në fushën e auditimit dhe partneri i angazhimit të auditimit duhet ta ngrejë këtë çështje me ekipin menaxhues të kompanisë.

DF duket se i mungon integriteti pasi ai po përpiqet ta mbajë të fshehtë çështjen. Partneri i angazhimit të auditimit duhet të marrë në konsideratë nëse përfaqësimet e tjera të bëra nga Marin Joka duhet të trajtohen me një theks të shtuar të skepticizmi profesional dhe rreziku i njëanshmërisë së menaxhmentit që çon në një rrezik për keqdeklarime materiale mund të jetë i lartë. Kjo duhet të diskutohet gjatë takimit informues të ekipit të auditimit.

Konkluzioni

Këto shënime informuese theksojnë se kompania përballlet me rrezik të konsiderueshëm biznesi, në veçanti, në lidhje me pozicionin e saj financiar dhe dëmet e fundit të stuhisë. Ekzistojnë një sërë rreziqesh të rëndësishme auditimi, të cilat duhet të merren parasysh me kujdes gjatë planifikimit të auditimit, për të siguruar që është hartuar një strategji e përshtatshme auditimi. Vazhdimi duhet të jetë fokusi kryesor i auditimit. Ne duhet të kryejmë punë të detajuar për ndryshimin shumë material në vlerën e drejtë të plantacionit të drurit për shkak të stuhisë së fundit, siç detajohet në shënime. Së fundi, ka disa çështje etike për t'u diskutuar me menaxhmentin dhe për t'u përfshirë në planifikimin tonë të auditimit. Angazhimi i ofrimit të sigurisë për KPI-të e kompanisë duhet të vazhdojë vetëm pasi të gjitha implikimet etike të jenë vlerësuar me kujdes dhe të vendosen masat e duhura mbrojtëse.

Detyra 2

(a) Është 1 mars 2022. Ju jeni menaxheri përgjegjës për auditimin e Miri SHA, një kompani e listuar dhe jeni në proces të përfundimit të auditimit të pasqyrave financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021. Raporti i auditorit do të nënshkruhet në javët e ardhshme. Aktiviteti kryesor operativ i kompanisë është botimi i revistave tregtare dhe shkencore. Draft pasqyrat financiare paraqesin të hyra prej €108 milion (2020 – €102 milion), fitim para tatimit €9.3 milionë (2020– 8.2 milionë euro) dhe pasuritë totale prej 150 milionë euro (2020 – 149 milionë euro). Ju jeni në proces të rishikimit të dokumenteve të punës së auditimit dhe keni identifikuar çështjet e mëposhtme të mundshme:

Shitja e divizionit

Miri SHA është në fazën e avancuar të negociatave për t'i shitur divizionin e saj të botimit shkencor një konkurrenti. Ky divizion kontribuoi me të ardhura prej 13 milionë euro dhe fitim para tatimit prej 1.4 milionë euro gjatë vitit deri më 31 dhjetor 2021. Draft-marrëveshja e shitjes e cila do të finalizohet deri më 1 prill 2022 tregon një çmim të rënë dakord të shitjes pas kostove të nxjerrjes jashtë përdorimit prej 42 milion euro. Divizioni është një njësi e veçantë gjeneruese e parasë së gatshme e Miri SHA. Asnjë nga pasuritë e divizionit nuk mbahet sipas një politike rivlerësimi dhe zhvlerësimi ngarkohet në bazë lineare gjatë jetës së dobishme të përcaktuar të pasurive.

Drejtori financiar i Miri SHA nuk ka bërë asnjë shpalosje në lidhje me shitjen e ardhshme në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021 pasi e konsideron atë pjesë të transaksioneve kontabël të vitit të ardhshëm.

Megjithatë, divizioni është shlyer nga vlera e tij kontabël aktuale prej 45 milionë euro në vlerën e tij të vlerësuar në përdorim prej 41 milionë euro në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021.

Adoptimi për herë të parë i SNRF 16 Qiratë

Miri SHA operon nga ambiente të dhëna me qira dhe gjithashtu ka qira për pajisje printimi për revista. Këto qira janë materiale për pasqyrat financiare. Kompania ka miratuar SNRF 16 për herë të parë këtë vit dhe ka rregulluar saldot fillestare dhe ekuitetin pa i riparaqitur shifrat krahasuese siç lejohet nga SNRF 16. Megjithatë, nuk ka asnjë referencë në pasqyrat financiare për ndryshimin e politikës ose arsyet për të bërë ndryshimin në politikat kontabël. Rregullimet tashmë janë kontrolluar nga ekipi i auditimit dhe janë konsideruar të përshtatshme.

Kërkohet:

(i) Komentoni çështjet e përfundimit të auditimit që duhen marrë parasysh në lidhje me çështjet e përshkruara dhe rekomandoni veprimet e mëtejshme të nevojshme përpara se të nënshkruhet raporti i auditorit; dhe

(ii) Vlerësoni implikimet për raportin e auditorit nëse nuk bëhen rregullime në pasqyrat financiare.

(15 pikë)

(b) Si pjesë e rishikimit tuaj të Miri SHA, ju është paraqitur edhe një ekstrakt nga draft deklarata e kryetarit, i cili do të publikohet në raportin vjetor së bashku me pasqyrat financiare për vitin.

Ekstrakt nga deklarata e kryetarit

Rezultatet e kompanisë për vitin janë jashtëzakonisht pozitive. Rritja jonë e të hyrave nga viti në vit është 5.9% dhe rritja jonë e fitimit është edhe më e fortë në 13.4%. Të gjitha rrjedhat tona të të hyrave kanë performuar mirë, veçanërisht divizioni i botimeve shkencore, dhe ne mezi presim nivele emocionuese dhe të qëndrueshme të rritjes përsëri vitin e ardhshëm. Siç mund ta shihni nga raporti i auditorit tonë, auditorët pajtohen se rezultatet tona janë të forta dhe një bazë e shëndoshë për ta çuar kompaninë në një vend edhe më të lartë vitin e ardhshëm.

Ne kemi bërë gjithashtu përparim të rëndësishëm me qëllimet tona sociale dhe mjedisore për të reduktuar gjurmën tonë të karbonit dhe për të inkurajuar ripërdorimin dhe riciklimin nëpër divizionet tona. Jemi krenarë të njoftojmë se tani i kemi zhvendosur të gjitha produktet tona të printuara në letër të ricikluar.

Për të ndihmuar në rishikimin tuaj të informacionit, ju keni edhe analizën e mëposhtme të rezultateve për vitin.

	Viti që përfundon më 31 Dhjetor 2021			Viti që përfundon më 31 Dhjetor 2020		
	Divizione të tjera milion €	Divizioni i botimit shkencor milion €	Total milion €	Divizione të tjera milion €	Divizioni i botimit shkencor milion €	Total milion €
Të ardhurat	95	13	108	95	9	102
Fitimi para tatimit	7.9	1.4	9.3	7.5	0.7	8.2

Një shënim në dosje nga mbikëqyrësi i auditimit thotë se të paktën tre nga botimet që shet Miri SHA nuk janë përgatitur në letër të ricikluar.

Kërkohe:

(i) Përshkruani përgjegjësitë e auditorit në lidhje me informacionet e tjera të paraqitura me pasqyrat financiare të audituara dhe komentoni mbi çështjet që dalin nga ekstrakti nga deklarata e kryetarit; dhe (5 pikë)

(ii) Duke supozuar se nuk janë bërë ndryshime në deklaratën e kryetarit, vlerësoni implikimet për përfundimin e auditimit dhe raportin e auditorit. (5 pikë)

(Total: 25 pikë)

Zgjidhja

(a) Çështjet, veprimet e mëtejshme dhe implikimet e raportit të auditorit
Çështjet

Kompania është në një fazë të avancuar negociatash me një konkurrent për të shitur divizionin e saj të botimit shkencor. Aktualisht drejtori financiar nuk ka përfshirë asnjë referencë për shitjen në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021.

Materialiteti

Të ardhurat e divizionit të botimeve shkencore prej 13 milionë euro përfaqësojnë 12% të të hyrave totale dhe fitimi i divizionit prej 1.4 milionë euro përfaqëson 15.1% të fitimit para tatimit. Prandaj, divizioni është material për pasqyrën e fitimit ose humbjes. Pasuritë e divizionit janë gjithashtu materiale, pasi ato përfaqësojnë 27.3% të totalit të pasurive të kompanisë, bazuar në vlerën e tyre në përdorim e cila njihet në pasqyrat financiare.

Operacionet e ndërprera dhe klasifikimi i pasurive të mbajtura për shitje

SNRF 5 Pasuritë joqarkulluese të mbajtura për shitje dhe operacionet e ndërprera përcakton një operacion të ndërprerë si një përbërës të një njësie ekonomike që ose është nxjerrë jashtë përdorimit ose është klasifikuar si e mbajtur për shitje dhe:

- përfaqëson ose një linjë të veçantë kryesore të biznesit ose një zonë gjeografike të operacioneve;
- është pjesë e një plani të vetëm të koordinuar për të disponuar një linjë të veçantë kryesore biznesi ose zonë gjeografike operimi.

SNRF 5 kërkon shpalosje specifike në lidhje me pasuritë e mbajtura për shitje dhe operacionet e ndërprera, duke përfshirë që pasuritë njihen si pasuri qarkulluese dhe rezultatet e operacionit të ndërprerë paraqiten veçmas në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe në pasqyrën e rrjedhës së pasasë.

Sipas SNRF 5, një grup i pasurive të nxjerra jashtë përdorimit duhet të klasifikohet si i mbajtur për shitje ku menaxhmenti planifikon të shesë pasuritë dhe shitja është shumë e mundshme.

Kushtet që tregojnë se një shitje është shumë e mundshme janë:

- menaxhmenti është i përkushtuar ndaj një plani për të shitur
- pasuria është e disponueshme për shitje të menjëhershme
- është inicuar një program aktiv për të gjetur një blerës
- shitja është shumë e mundshme, brenda 12 muajve nga klasifikimi si i mbajtur për shitje (në varësi të përjashtimeve të kufizuara)
- pasuria tregtohet në mënyrë aktive për shitje me një çmim shitje të arsyeshëm në lidhje me vlerën e drejtë të tij
- veprimet e nevojshme për të përfunduar planin tregojnë se nuk ka gjasa që plani të ndryshohet ose tërhiqet ndjeshëm.

Në lidhje me divizionin e botimeve shkencore, menaxhmenti ka vendosur të shesë divizionin dhe është gjetur një blerës. Faza e avancuar e negociatave do të sugjeronte se shitja është shumë e mundshme.

Si rezultat, mungojnë shpalosje të rëndësishme aktualisht në pasqyrat financiare të cilat mund të mashtrojnë përdoruesit në lidhje me të ardhurat e ardhshme, fitimet, pasuritë dhe rrjedhat monetare të kompanisë. Dështimi për të shpalosur qëllimin për shitje të divizionit mund të shihet si një lëshim i rëndësishëm nga pasqyrat financiare, veçanërisht duke pasur parasysh materialitetin e pasurive të divizionit ndaj pasurive të kompanisë në tërësi.

Prandaj ka një anomali materiale pasi divizioni i botimeve shkencore nuk është klasifikuar si i mbajtur për shitje dhe fitimi i tij është paraqitur si një operacion i ndërprerë dhe nuk janë bërë shpalosjet e nevojshme në pasqyrat financiare.

E mbajtur për shitje – vlerësimi

SNRF 5 ofron udhëzime të mëtejshme në lidhje me vlerësimin e pasurive të mbajtura për shitje. Përpara klasifikimit si të mbajtur për shitje, grupi që do të nxjerret jashtë përdorimit duhet të rishikohet për dëmtim në përputhje me SNK 36 *Dëmtimi i pas.* Ky rishikim i dëmtimit do të kërkonte që pasuria të mbahet në vlerën më të ulët midis vlerës kontabël dhe vlerës së

rikuperueshme kur shuma e rikuperueshme është më e larta midis vlerës në përdorim ose vlerës së drejtë minus kostot e nxjerrjes jashtë përdorimit.

Në këtë rast shuma e rikuperueshme do të ishte 42 milion € që përfaqëson vlerën e drejtë minus kostot e nxjerrjes jashtë përdorimit. Menaxhmenti e ka vlerësuar grupin e nxjerrjes jashtë përdorimit në bazë të vlerës së tij në përdorim në 41 milion € që do të thotë se pasuritë dhe fitimi aktualisht janë të nënvlerësuar për €1 milion. Kjo përfaqëson 10.7% të fitimit para tatimit dhe është material për fitimin e vitit.

Pas klasifikimit si të mbajtura për shitje, pasuritë joqarkulluese ose grupet e nxjerra jashtë përdorimit maten me vlerën më të ulët midis vlerës kontabël dhe vlerës së drejtë minus kostot e cila do të vazhdonte të ishte 42 milion €. Zhvlerësimi pushon së ngarkuari kur një pasuri klasifikohet si e mbajtur për shitje.

Adoptimi i SNRF 16 dhe ndryshimi në politikën kontabël

SNK 8 *Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet* lejojnë një ndryshim në politikën e kontabilitetit ku ndryshimi:

- kërkohet nga një standard ose interpretim; ose
- rezulton në pasqyrat financiare që ofrojnë informacion të besueshëm dhe më të përshtatshëm për efektet e transaksioneve, ngjarjeve ose kushteve të tjera në pozicionin financiar, performancën financiare ose rrjedhën e parasë së entitetit.

Kur ndryshimi i politikës është për shkak të kërkesave të një standardi të ri, atëherë duhet të ndiqet metoda e aplikimit të ndryshimit të përcaktuar në standardin e ri. Në këtë rast, SNRF 16 lejon një qiramarrës ose të zbatojë SNRF 16 me efekt retrospektivë të plotë ose në mënyrë alternative mos riparaqitet informacioni krahasues, por njohin efektin kumulativ të zbatimit fillimisht të SNRF 16 si një rregullim në saldon fillestare të ekuitetit në datën e aplikimit fillestar. Prandaj, trajtimi kontabël nga Miri SHA është i pranueshëm.

Megjithatë, mungesa e shpalosjeve për ndryshimin e politikës kontabël nuk është në përputhje me SNK 8, i cili kërkon paraqitjen e shpalosjeve në vijim në këto rrethana:

- titulli i standardit ose interpretimi që shkakton ndryshimin
- natyrën e ndryshimit në politikën kontabël
- një përshkrim të dispozitave kalimtare, duke përfshirë ato që mund të kenë efekt në periudhat e ardhshme
- shumën e rregullimit për periudhën aktuale dhe çdo periudhë të mëparshme të paraqitur, për aq sa është praktike:
 - për çdo zë të linjës së pasqyrës financiare të prekur, dhe
 - për fitimet bazë dhe të pakësuar për aksion (vetëm nëse entiteti zbaton SNK 33)
 - shumën e rregullimit në lidhje me periudhat para atyre të paraqitura,
 - nëse zbatimi retrospektiv është i pazbatueshëm, një shpjegim dhe përshkrim se si është zbatuar ndryshimi në politikën kontabël.

Meqenëse këto shpalosje nuk janë bërë, ekziston mungesa e shpalosjeve shpjeguese, i cili është kyç për të kuptuar ndryshimet në nxjerrjen e saldoeve të qirasë në pasqyrat financiare, i cili ka gjasë të jetë një lëshim material duke pasur parasysh se pasuritë e dhëna me qira janë materiale për pasqyrat financiare.

Veprime të mëtejshme

- Auditori duhet të kërkojë që menaxhmenti të rregullojë pasqyrat financiare për të njohur operacionin e ndërprerë dhe për të shpalosur veçmas pasuritë e mbajtura për shitje në përputhje me SNRF 5 dhe për të shpalosur ndryshimin në politikën kontabël për qiratë siç kërkohet nga SNK 8.

- Përveç kësaj, klientit duhet t'i kërkojë vlerën kontabël të pasurive në vlerën e rikuperueshme prej 42 milion € në përputhje me kërkesat e SNRF 5.

- Nëse menaxhmenti refuzon të rregullojë pasqyrat financiare, auditori duhet t'ua komunikojë anomali të personave të ngarkuar me qeverisjen. Ata duhet të përsërisin kërkesën dhe t'i informojnë për modifikimet që do të bëhen në raportin e auditorit nëse rregullimet nuk bëhen.

- Nëse menaxhmenti ende refuzon të ndryshojë pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkojë një përfaqësim me shkrim nga menaxhmenti që konfirmon qëllimin e tyre për të vazhduar pa ndryshuar pasqyrat financiare dhe se ata janë të vetëdijshëm për pasojat e mundshme.

Implikimet në raportin e auditorit

Nëse rregullimet nuk bëhen, atëherë ka një anomali materiale në pasqyrat financiare. Çështjet e mësipërme kanë rezultuar në një nënvlerësim të pasurive dhe fitimeve me 1 milion €, e cila, si çështje e izoluar, nuk ka gjasa të jetë e përhapur pasi janë prekur komponentët e kufizuar të pasqyrave financiare. Kjo do të rezultonte në një opinion të kualifikuar auditimi në të cilin raporti do të deklaronte se 'përveç' anomalive materiale në lidhje me vlerësimin e pasurive të mbajtura për shitje, pasqyrat financiare janë paraqitur në mënyrë të drejtë.

Megjithatë, ka gjithashtu disa shpalosje që mungojnë, të cilat do të kërkoreshin që përdoruesit të kuptojnë si pozicionin aktual financiar të kompanisë ashtu edhe aftësinë e saj për të gjeneruar të ardhura dhe fitime në të ardhmen. Si e tillë, do të ishte çështje gjykimi nëse mungesa së informacioneve shpjeguese në lidhje me anomali të materiale të përmendura më sipër kanë një ndikim të përhapur në pasqyrat financiare. Në varësi të gjykimit të auditorit për këtë çështje, kjo mund të krijojë një opinion të kundërt nëse auditori konsideron se ndikimi i këtyre çështjeve rezulton që pasqyrat financiare të jenë tërësisht mashtruese.

Në varësi të opinionit të dhënë, një bazë për paragrafin e opinionit të kualifikuar ose të kundërt do të shtohet nën paragrafin e opinionit për të përshkruar dhe përcaktuar sasinë e anomalive.

(b) (i) Përgjegjësia e auditorit për informacione të tjera të paraqitura me pasqyrat financiare SNA 720 (Rishikuar) *Përgjegjësitë e auditorit në lidhje me informacione të tjera* kërkon që auditori të lexojë informacione të tjera, të përcaktuara si informacion financiar ose jo-financiar (përveç pasqyrave financiare dhe raportit të auditorit për to), të përfshira në raportin vjetor të një entiteti. Qëllimi i leximit të informacionit tjetër është të merret në konsideratë nëse ka një mospërputhje materiale midis informacioneve të tjera dhe pasqyrave financiare ose midis informacionit tjetër dhe njohurive të auditorit të marra në auditim. Nëse auditori identifikon se duket se ekziston një mospërputhje materiale, ose bëhet i vetëdijshëm se informacioni tjetër duket të jetë i gabuar materialisht, auditori duhet ta diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe, nëse është e nevojshme, të kryejë procedura të tjera për të konkluduar nëse:

(i) Ekziston një anomali materiale e informacionit tjetër;

(ii) Ekziston një anomali materiale e pasqyrave financiare; ose

(iii) Kuptimi i auditorit për entitetin dhe mjedisin e tij duhet të përditësohet.

Auditori nuk auditon informacionin tjetër dhe nuk shpreh një opinion që mbulon informacionin tjetër.

Çështjet e evidentuara nga deklarata e kryetarit

Në këtë rast, deklarata e kryetarit i referohet rritjes së fortë të vitit, veçanërisht sektorit të botimeve shkencore dhe sugjeron se rritja do të vazhdojë. Në vitin aktual, divizioni i botimeve shkencore përfaqëson 12% të të ardhurave dhe 15% të fitimit para tatimit dhe është një komponent material i kompanisë. Duke qenë se divizioni i botimeve shkencore do të largohet në fillim të periudhës së ardhshme financiare, ai nuk do të vazhdojë të jetë pjesë e bazës për të ardhura ose rritje, dhe deklarata e kryetarit mund të konsiderohet mashtruese. Më tej, si rezultat i nxjerrjes jashtë përdorimit, në një bazë të ngjashme për të njëjtën ka më shumë gjasa që pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 mars të përfshijnë një ulje të të ardhurave dhe jo rritje.

Për më tepër, pjesa e mbetur e biznesit ka përjetuar një nivel më të ulët të rritjes së të ardhurave dhe fitimeve në periudhë sesa divizioni i botimeve shkencore. Rritja e të ardhurave të biznesit të vazhdueshëm është 2% krahasuar me 44% në sektorin e botimeve shkencore. Rritja e fitimit të biznesit në vazhdim është 5% krahasuar me 100% për sektorin e botimeve shkencore.

SNA 720 thotë se një keqdeklarim i informacionit tjetër ekziston kur informacioni tjetër është paraqitur gabimisht ose përndryshe çorientues, duke përfshirë faktin se anashkalon ose fsheh informacionin e nevojshëm për një kuptim të duhur të një çështjeje të shpalosur në informacionin tjetër. Në rastin e deklaratës së kryetarit në lidhje me rritjen e kompanisë, mund të argumentohet

se mënyra e paraqitjes së informacionit errëson të kuptuarit e rritjes dhe përfitimit të biznesit në vazhdim. Siç u përmend më lart, kjo do të konsiderohej shumë mashtruese.

Kryetari gjithashtu i ka bërë referencë të papërshtatshme pikëpamjes së auditorit, duke lënë të kuptohet se raporti i auditorit vërteton këtë pohim. Deklarata gjithashtu duket se parandalon në mënyrë të papërshtatshme që raporti i auditorit të japë një opinion të pamodifikuar i cili bazuar në vlerësimin e mësipërm mund të mos jetë i tillë duke pasur parasysh anomalitë materiale dhe mungesën e shpalosjeve. Kjo është e papërshtatshme dhe çdo referencë në raportin e auditorit duhet të hiqet.

Përveç kësaj, ka edhe një problem që lind në lidhje me përdorimin e letrës së ricikluar. Deklarata e kryetarit në këtë rast nuk është në përputhje me njohuritë e marra gjatë auditimit. Nëse auditori e konsideron këtë të jetë materiale do të jetë një çështje gjykimi, në varësi të numrit të publikimeve në total dhe proporcionit që përdorin letër jo të ricikluar dhe nëse çështja mund të jetë materiale nga natyra dhe jo nga madhësia. Ky mund të jetë rasti nëse perceptohet se ka një keqinterpretim të qëllimshëm të fakteve që mund të jenë mashtruese për përdoruesit e pasqyrave financiare.

(ii) Implikimet për përfundimin e auditimit

Auditori duhet të diskutojë me menaxhmentin dhe kryetarin informacionin në deklaratë që duket i pasaktë ose jokonsistent. Në veçanti, kjo duhet të fokusohet në një diskutim të analizës mashtruese të rritjes, duke pasur parasysh se divizioni i botimit shkencor nuk do të kontribuojë në performancën e kompanisë pasi të shitet.

Në rastin e zbulimit të pasaktë në lidhje me përdorimin e letrës së ricikluar, auditori duhet të kërkojë informacion të mëtejshëm për të mbështetur shënimin e dosjes në lidhje me publikimet që nuk përdorin letër të ricikluar. Duhet të merren emrat e atyre botimeve dhe të mbahet një diskutim me menaxherin e prodhimit për të konfirmuar njohurinë e auditorit.

Pas këtyre hetimeve dhe diskutimeve, auditori duhet të kërkojë më pas që çdo informacion i pasaktë, i papërshtatshëm ose jokonsistent të hiqet ose ndryshohet në raportin e kryetarit.

Nëse menaxhmenti refuzon të bëjë ndryshimet, atëherë auditori duhet të komunikoj me personat e ngarkuar me qeverisjen. Nëse çështja mbetet e pazgjidhur atëherë auditori duhet të ndër marrë veprimet e duhura, duke përfshirë:

- Marrja parasysh e implikimeve për raportin e auditorit dhe komunikimi me personat e ngarkuar me qeverisjen rreth mënyrës sesi auditori planifikon të adresojë çështjet në raportin e auditorit; ose

- Tërheqja nga angazhimi, ku tërheqja është e mundur sipas ligjit ose rregullores në fuqi.

Implikimet për raportin e auditorit

Nëse informacioni tjetër mbetet i pakorrigjuar, auditori do të përdorte seksionin e 'Informacione të tjera' të raportit të auditorit për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve ndaj keqdeklarimeve në deklaratën e kryetarit. Ky paragraf do të përfshijë:

- Një deklaratë se menaxhmenti është përgjegjës për informacionet e tjera;

- Një deklaratë që opinioni i auditorit nuk mbulon informacionin tjetër dhe, në përputhje me rrethanat, se auditori nuk shpreh (ose nuk do të shprehë) një opinion auditimi ose ndonjë formë konkluzioni sigurie mbi të;

- Një përshkrim të përgjegjësisë të auditorit në lidhje me leximin, shqyrtimin dhe raportimin mbi informacione të tjera siç kërkohet nga ky SNA; dhe

- Një deklaratë që përshkruan anomalinë materiale të pakorrigjuar të informacionit tjetër.

Duke qenë se mospërputhja është në deklaratën e kryetarit dhe jo në pasqyrën financiare të audituar, opinioni i auditimit nuk modifikohet si rezultat i kësaj çështjeje.

Detyra 3

(a) Qëllimi i SNA 250 *Konsiderimi ligjeve dhe rregulloreve në një auditim të pasqyrave financiare* është të vendosë standarde dhe të ofrojë udhëzime mbi përgjegjësinë e auditorit për të marrë parasysh ligjet dhe rregulloret në një auditim të pasqyrave financiare.

Shpjegoni përgjegjësitë e auditorit për raportimin e mospërputhshmërisë që vihet në vëmendjen e auditorit gjatë kryerjes së një auditimi. (5 pikë)

(b) Ju jeni një menaxher auditimi në Bartolome, një firmë e auditimit. Ju keni përgjegjësi specifike për të ndërmarrë rishikime vjetore të klientëve ekzistues dhe për të këshilluar nëse një angazhim mund të vazhdojë siç duhet.

Çështjet e mëposhtme janë paraqitur në lidhje me angazhimet e fundit:

(1) Leoni është seniori përgjegjës për auditimin e pasqyrave financiare të Morena, një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, për vitin që përfundon më 30 qershor 2022. Drejtorit Ekzekutiv i Morenës, Xhimi, sapo ju ka dërguar një e-mail për t'ju këshilluar se Leoni ka qenë në listën e ngushtë për pozicionin e Drejtorit Financiar. Ju nuk ishit në dijeni më parë që Leoni kishte aplikuar për këtë pozicion. (5 pikë)

(2) Çari, një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, është një klient afatgjatë. Një nga filialet e saj, Aora, ka pasur humbje prej disa vitesh. Me kërkesën e firmës suaj, menaxhmenti i Çarit ka bërë një deklaratë me shkrim se emri i mirë që lindi nga blerja e Aora-s nuk është i dëmtuar. Raporti i auditorit të firmës suaj mbi pasqyrat financiare të konsoliduara të Çarit për vitin e mbyllur më 31 mars 2022 është i pa modifikuar. Raporti i auditorit të firmës suaj mbi pasqyrat financiare të Aora-s është gjithashtu i pamodifikuar. Shefi Ekzekutiv i Çarit, Charli, do të dalë në pension në vitin 2023 kur opsionet e tij të aksioneve të maturohen. (6 pikë)

(3) Pinza, një kompani me përgjegjësi të kufizuar dhe klient auditimi, po kërcënon të padisë firmën tuaj në lidhje me tarifat e auditimit të ngarkuara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022. Pinza po pretendon se Bartolome faturoi tarifën e plotë të flutimeve për stafin e auditimit edhe pse firma kishte marrë një zbritje të konsiderueshme në çmimin e biletave. (4 pikë)

Kërkohet:

Komentoni çështjet etike dhe të tjera profesionale të ngritura nga secila prej çështjeve të mësipërme dhe implikimet e tyre, nëse ka, për vazhdimin e secilit angazhim.

(Total: 20 pikë)

Zgjidhja

(a) Raportimi i mospajueshmërisë

Mospajueshmëria i referohet veprimeve të shmangies ose të kryerjes së veprimeve nga entiteti që auditohet, të qëllimshme ose të paqëllimshme, veprime që janë në kundërshtim me ligjet ose rregulloret në fuqi.

Tek menaxhmenti

Për sa i përket mospajueshmërisë që vihet në vëmendjen e auditorit, auditori duhet, sa më shpejt të jetë e mundur, ose:

- komunikoj me personat e ngarkuar me qeverisjen; ose
- të përftoj evidencë auditimi që ata janë të informuar siç duhet.

Megjithatë, auditori nuk ka nevojë ta bëjë këtë për çështje që janë qartësisht të parëndësishme dhe mund të arrijnë marrëveshje paraprakisht për natyrën e çështjeve të tilla që do të komunikohen.

Nëse sipas gjykimit të auditorit mospërputhja besohet të jetë e qëllimshme dhe materiale, auditori duhet të komunikojë gjetjen pa vonesë.

Nëse auditori dyshon se anëtarët e menaxhmentit të lartë janë të përfshirë në mospërputhje, auditori duhet t'ia raportojë çështjen nivelit tjetër më të lartë të autoritetit në entitet, nëse ai ekziston (p.sh. një komitet auditimi ose një bord mbikëqyrës). Aty ku nuk ekziston një autoritet më i lartë, ose nëse auditori beson se raporti mund të mos zbatohet ose nuk është i sigurt për personin kujt t'i raportojë, auditori do të konsideronte të kërkonte këshilla ligjore.

Tek përdoruesit e raportit të auditorit mbi pasqyrat financiare

Nëse auditori arrin në përfundimin se mospërputhja ka një efekt material në pasqyrat financiare dhe nuk është pasqyruar siç duhet në pasqyrat financiare, auditori shpreh një opinion të kualifikuar (p.sh. 'përveç mosmarrëveshjes') ose një opinion të kundërt.

Nëse auditori pengohet nga entiteti nga marrja e dëshmive të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit për të vlerësuar nëse ka ndodhur (ose ka gjasë të ketë ndodhur) mospërputhshmëria që mund të jetë materiale për pasqyrat financiare, auditori duhet të shprehë një opinion të kualifikuar ose një mohim (refuzim) të opinionit mbi pasqyrat financiare në bazë të një kufizimi në fushëveprimin e auditimit.

Nëse auditori nuk është në gjendje të përcaktojë nëse mospërputhja ka ndodhur për shkak të kufizimeve të vendosura nga rrethanat dhe jo nga entiteti, auditori duhet të marrë parasysh efektin në raportin e auditorit.

Shënim udhëzues: Për shembull, nëse kërkesat e reja ligjore janë shpallur si efektive, por rregulloret e detajuara nuk janë ende të publikuar.

Tek autoritetet rregullatore dhe zbatuese

Detyra e auditorit për konfidencialitet zakonisht përjashton raportimin e mospërputhshmërisë tek një palë e tretë. Megjithatë, në rrethana të caktuara, kjo detyrë e konfidencialitetit tejkalohet nga statuti, ligji ose nga gjykatat (p.sh. në disa vende auditorit i kërkohet të raportojë mospërputhjen nga institucionet financiare tek autoritetet mbikëqyrëse). Auditori mund t'i duhet të kërkojë këshilla ligjore në rrethana të tilla, duke i kushtuar vëmendje të duhur përgjegjësisë së auditorit ndaj interesit publik.

(a) Punësim me klientin i stafi të lartë të auditimit

Çështje etike dhe profesionale

- Pavarësia e Leonit është në dyshim pasi ai kërcënohet nga interesat vetjake. Objektiviteti i Leonit në lidhje me auditimin mund të ndikohet nga dëshira për të kënaqur dhe për t'i bërë përshtypje Morenos, si një punëdhënës i mundshëm.
- Duket se ka mungesë integriteti nga ana e Xhimit dhe/ose Leonit:

- Leoni duhet t'i kishte besuar një menaxheri/partneri të duhur të lartë të Bartolome. Duke mos e bërë këtë, ai ka kompromentuar firmën duke aplikuar për një pozicion me një klient ndërsa është angazhuar tek ai klient.
- Xhimit mund t'i mungojë integriteti në këshillimin e Bartolome për listën e ngushtë nëse ai i jepte një angazhim Leonit që të mos e bënte këtë. (Në të kundërt, Xhimi mund të jetë duke vepruar me integritet në këshillimin e Bartolome dhe si një çështje mirësjelljeje profesionale.)
- Leoni duhet të hiqet menjëherë nga angazhimi i auditimit, pavarësisht nëse ai është emëruar përfundimisht nga Moreno.
- Leoni duhet t'i jepet një paralajmërim gojor (duke supozuar se kjo është një shkelje e parë) për dështimin në respektimin e politikave dhe procedurave të kontrollit të cilësisë së Bartolome (që kërkon shpalosjen e informatave ndaj firmës për çdo kërcënim për përfshirje me një klient auditimi).
- Dokumentet e punës për të gjithë punën e auditimit të ndërmjetëm në lidhje me Moreno të kryera nën mbikëqyrjen e Leonit duhet të rishikohen sa më shpejt të jetë e mundur, përpara datës së raportimit (në fund të muajit).

Implikimet për vazhdimin me angazhimin

Angazhimi mund të vazhdohet siç duhet me një senior të ri përgjegjës për auditimin e pasqyrave financiare për vitin që përfundon më 30 qershor. Çdo planifikim i fundvitit dhe puna përfundimtare e auditimit nga Leoni duhet të rishikohet, të ndryshohet sipas nevojës dhe të miratohet para se të vazhdohet më tutje me angazhimin.

(b) Raportet e pamodifikuara të auditorit

Çështje etike dhe profesionale

- Një opinion i pamodifikuar do të thotë, *ndër të tjera*, se:
 - nuk ka çështje materiale që shkaktojnë mosmarrëveshje me auditorin; dhe
 - raporti i auditorit nuk përfshin paragrafin e theksimit të çështjes (p.sh. në lidhje me vijimësinë).
- Në mënyrë të nënkuptuar, auditori duhet të ketë marrë evidencë të mjaftueshme dhe të përshtatshme që pavarësisht nga humbjet:
 - baza e vijimësisë është e përshtatshme për pasqyrat financiare të Aora dhe çdo çështje përkatëse (p.sh. mbështetja nga kompania mëmë) është shpalosur në mënyrë adekuate aty;
 - emri i mirë në pasqyrat financiare të konsoliduara të kompanisë nuk është dëmtuar materialisht.
- Deklarimi me shkrim i menaxhmentit (që emri i mirë nuk është dëmtuar) duhet të ketë qenë i nevojshëm (përndryshe nuk duhet të ishte kërkuar). Kjo do të thotë se Bartolome nuk ka dëshmi të tjera të mjaftueshme audituese. Kjo duket e dyshimtë pasi menaxhmenti duhet të kishte kryer një test dëmtimi për t'u bindur se emri i mirë nuk është dëmtuar.
- Nëse ka dëshmi se emri i mirë është i dëmtuar, refuzimi i menaxhmentit për ta regjistruar atë mund të konsiderohet një mashtrim.
- Çështja mund të hedhë dyshime mbi cilësinë e evidencës së auditimit të marrë në fusha të tjera. Të gjitha çështjet e tjera për të cilat janë marrë përfaqësimet e menaxhmentit duhet të rishikohen nga një tjetër partner/menaxher auditimi.
- Charli do të tërhiqet vitin e ardhshëm dhe opsionet e aksioneve të tij me sa duket do të vlejnjë më pak nëse emri i mirë do të zvogëlohej në vlerë. Pozicioni i tij në këtë klient prej kohësh sugjeron një kërcënim familjariteti.
- Bartolome mund të kërcënohet nga interesi vetjak për të pranuar përfaqësimin si të mjaftueshëm për të mbajtur klientin.
- Bartolome mund të ndikohet në mënyrë të padrejtë nga një kombinim faktorësh (familjariteti dhe përvoja e mëparshme) dhe nga dështimi për të ushtruar shkallën e nevojshme të skepticizmit profesional.

Implikimet për vazhdimin me angazhimin

Nuk ka asnjë arsye pse auditimi të mos vazhdojë. Megjithatë, një ndryshim në stafin e lartë të auditimit dhe menaxherin e auditimit mund të jetë i vonuar. Raportet e pamodifikuara të auditorit duhet t'i nënshtrohen një rishikimi të ftohtë dhe çdo çështjeje të kontrollit të cilësisë që ngrihet me personelin që ka kryer auditimin.

(c) Kërcënimi me veprime ligjore

Çështje etike dhe profesionale

- Një kërcënim avokimi është paraqitur pasi Bartolome dhe Pinza janë në kundërshtim në lidhje me tarifën për auditimin e vitit 2022.
- Nëse pretendimet e Pinza janë të vërteta, kjo mund të hedhë dyshime serioze mbi integritetin e Bartolome. Pinzon duhet të këshillohet që t'i çojë pretendimet e tyre së pari në Komitetin Disiplinor të ShKÇAK.
- Nëse Bartolome me të vërtetë ka ngarkuar tarifat e plota të avionit kur janë marrë zbritje të konsiderueshme, kjo mund të jetë për shkak të:
 - Bartolome gabimisht beson se kjo është një praktikë e pranueshme e industrisë; ose
 - një gabim/mbikëqyrje në faturim.

Në secilin rast, Bartolome duhet të lëshojë një notë krediti, megjithëse kjo mund të jetë e pamjaftueshme për të korrigjuar dhe për të shpëtuar marrëdhënien auditor-klient.

- Bartolome mund të ketë pretenduar në mënyrë legjitime për biletat e plota të avionit nëse kjo ishte rënë dakord në kontratën e saj (dmth kushtet e angazhimit) me Pinza.

Implikimet për vazhdimin me angazhimin

Nëse kërcënimi i veprimit ligjor nuk zgjidhet miqësisht shumë shpejt (gjë që ndoshta nuk ka gjasa), Pinza dhe Bartolome janë në konflikt. Prandaj, Bartolome nuk mund të shihet si i pavarur dhe kështu duhet të japë dorëheqjen e tyre si auditor (duke supozuar se ata janë riemëruar dhe nuk janë hequr tashmë nga angazhimi).

Detyra 4

- (a) Shpjegoni termin 'pastrim parash'. (3 pikë)**
- (b) Komentoni nevojën për udhëzime etike për kontabilistët për pastrimin e parave. (4 pikë)**
- (c) Task Forca e Veprimit Financiar të OECD-së për pastrimin e parave (FATF) rekomandon masa parandaluese që duhen marrë nga profesionistë të pavarur ligjorë dhe kontabilistë (përfshirë profesionistë të vetëm, partnerë dhe profesionistë të punësuar brenda firmave profesionale).**

Kërkohet:

Përkohërisht KATËR masa që ndihmojnë në parandalimin e përdorimit të kontabilistëve profesionistë për qëllime të pastrimit të parave. (8 pikë)

- (d) Janë zhvilluar disa praktika që kërcënojnë të dëmtojnë integritetin dhe objektivitetin e kontabilistëve profesionistë dhe reputacionin e profesionit të kontabilitetit.**

Kërkohet:

Shpjegoni termin 'pazari për opinione'; (5 pikë)

(Total: 20 pikë)

Zgjidhja

(a) Kuptimi i termit

- Pastrimi i parave është procesi me anë të të cilit kriminelët përpiqen të fshehin origjinën dhe pronësinë e vërtetë të të ardhurave të aktivitetit të tyre kriminal (paratë 'të pista') duke i lejuar ata të mbajnë kontrollin mbi të ardhurat dhe, në fund, të ofrojnë një mbulesë legjitime për burimet e tyre të të ardhurave.
- Termi është përcaktuar gjerësisht për të përfshirë:
 - posedimin; ose
 - në çfarëdo mënyre marrjen me ato para; ose
 - fshehja e të ardhurave të çdo krimi ("pasuri kriminale").
- Ai gjithashtu përfshin:
 - një përpjekje ose komplot ose nxitje për të kryer një vepër të tillë; ose
 - ndihma, nxitja, këshillimi ose prokurimi i kryerjes së një vepre të tillë.
- Më tej, ai përfshin dështimin nga një individ në një sektor të rregulluar për të informuar njësinë e inteligjencës financiare (NJIF), sa më shpejt të jetë e mundur, për njohuritë ose dyshimin se një person tjetër është i përfshirë në pastrim parash.

Shënim udhëzues: *NJIF shërben si qendër kombëtare për marrjen (dhe, sipas lejes, kërkesën), analizimin dhe shpërndarjen e raporteve të transaksioneve të dyshimta.*

(b) Nevoja për udhëzime etike

- Kontabilistëve (firma dhe individë) në vende të ndryshme u kërkohet të respektojnë legjislacionin kundër pastrimit të parave dhe dështimi për ta bërë këtë mund të çojë në dënime të rënda. Udhëzimet janë të nevojshme sepse:
 - kërkesat ligjore janë të vështira;
 - pastrimi i parave përkufizohet gjerësisht; dhe
 - kontabilistët mund të përdoren ndryshe, pa dashje, për të pastruar fondet kriminale.
- Kontabilistët kanë nevojë për udhëzime etike për çështjet ku ka konflikt ndërmjet përgjegjësiwe ligjore dhe përgjegjësiwe profesionale. Në veçanti, kontabilistët profesionistë janë të detyruar nga një detyrë e konfidencialitetit ndaj klientëve të tyre. Udhëzimet janë të nevojshme për të shpjeguar:
 - si dispozitat ligjore ofrojnë mbrojtje kundër veprimeve penale për anëtarët në lidhje me kërkesat e tyre të konfidencialitetit;
 - kur disponohen dispozita për mbikqyrjen e konfidencialitetit të klientit.
- Udhëzime të mëtejshme nevojiten për të shpjeguar ndërveprimin midis përgjegjësiwe të kontabilistëve për të raportuar shkeljet e pastrimit të parave dhe përgjegjësiwe të tjera raportuese, për shembull:
 - raportimi tek rregullatorët;
 - raportet e auditorit mbi pasqyrat financiare (ISA 700);
 - raporton tek personat e ngarkuar me qeverisjen (ISA 260);
 - raportimi i sjelljes së pahijshme nga anëtarët e të njëjtit organ.
- Kontabilistëve profesionistë u kërkohet të komunikojnë me njëri-tjetrin kur ka një ndryshim në emërimin profesional (dmth 'rregullat e mirësjelljes profesionale').
- Udhëzimet etike nevojiten për t'i bërë kontabilistët që punojnë në vende që nuk e kriminalizojnë pastrimin e parave të vetëdijshëm se si legjislacioni kundër pastrimit të parave mund të ndikojë megjithatë tek ata. Kontabilistë të tillë mund të kryejnë një shkelje nëse, për shembull, kryejnë detyra të kufizuara ose kanë takime në një vend që ka legjislacion kundër pastrimit të parave (p.sh. MB, Irlanda, Singapori, Australia dhe Shtetet e Bashkuara).

(c) Masat

Masat e mëposhtme janë krijuar për të ndihmuar në parandalimin e përdorimit të kontabilistëve profesionistë për qëllime të pastrimit të parave:

- *zhvillimin e programeve kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit;*

- zyrtari i pajtueshmërisë;
 - programi i trajnimit të punonjësve;
 - kujdesi i duhur ndaj klientit (njihe klientin tënd);
 - krijimin/ përmirësimin e sistemeve të mbajtjes së të dhënave për:
 - të gjitha transaksionet; dhe
 - verifikimin e identitetit të klientëve ;
 - raportimi i transaksioneve të dyshimta ;
 - duke refuzuar të ketë marrëdhënie me 'bankat guaskë' .
- Shënim tutorial: Kërkohen vetëm KATËR.

Zhvillimi i programeve

- Politikat, procedurat dhe kontrollet e brendshme duhet të vendosen dhe regjistrohen duke përfshirë:
 - marrëveshjet e menaxhimit të pajtueshmërisë (përfshirë emërimin e një zyrtari të pajtueshmërisë);
 - një program trajnimi të vazhdueshëm të punonjësve ;
 - një funksion auditimi për të testuar sistemin.

Zyrtari i pajtueshmërisë

- Emërimi i një zyrtari të pajtueshmërisë me një nivel të përshtatshëm maturiteti dhe përvojë (p.sh. një nga drejtorët e një firme të kontabilitetit).
- Bërja e marrëveshjeve alternative (p.sh. emërimi i një zëvendësi) kur zyrtari i pajtueshmërisë do të jetë i padisponueshëm për një periudhë kohore (pasi raportet duhet të bëhen sa më shpejt që të jetë e mundur në mënyrë të arsyeshme).
- Zyrtari i pajtueshmërisë duke u bërë përgjegjës për:
 - marrjen dhe vlerësimin e raporteve për pastrim parash nga kolegët;
 - duke raportuar në NjIF; dhe
 - sigurimi që individët të jenë të trajnuar në mënyrë adekuate.

Programi i trajnimit të punonjësve

- Ofrimi i një programi trajnimi të punonjësve për:
 - legjislacionin përkatës (p.sh. veprat kryesore të pastrimit të parave);
 - udhëzime etike dhe
 - procedurat e firmës për të parandaluar pastrimin e parave.
- Krijimi i një kulture të respektimit të kërkesave të pastrimit të parave.
- Dokumentimi i ofrimit të trajnimit (për të demonstruar pajtueshmërinë).
- Metodatat e trajnimit mund të përfshijnë në mënyrë efektive:
 - ndjekja e konferencave, seminareve dhe kurseve të trajnimit të organizuara nga organizata të jashtme; dhe
 - pjesëmarrja në kurse trajnimi të bazuara në kompjuter .

Kujdesi i duhur ndaj klientit (KDK)

- Firmat nuk duhet të mbajnë llogari anonime ose llogari në emra dukshëm fiktiv.
- Firmat duhet të verifikojnë identitetin e klientëve të tyre, kur:
 - Vendosen marrëdhëniet afariste;
 - kryhen transaksione të rastësishme (p.sh. mbi një prag të caktuar);
 - ekziston dyshimi për pastrim parash ose financim terrorizmi; ose
 - ka dyshime për besueshmërinë ose përshtatshmërinë e të dhënave të identifikimit të klientit të marra më parë.

Masat e KDK duhet të përfshijnë:

- Identifikimi i klientit dhe verifikimi i identitetit të atij klienti duke përdorur dokumente burimore të besueshme, të pavarura, të dhëna ose informacione.

Shënim udhëzues: Në mënyrë të ngjashme identifikoni dhe verifikoni pronarin përfitues.

- Marrja e informacionit mbi qëllimin dhe natyrën e synuar të marrëdhënies së biznesit.
- Kryerja e kujdesit të vazhdueshëm për marrëdhëniet e biznesit duke shqyrtuar transaksionet për t'u siguruar që ato janë në përputhje me njohuritë e firmës për:
 - konsumatorin;
 - profilin e tyre të biznesit dhe rrezikut;
 - burimin e fondeve.

Shënim udhëzues: Këto kërkesa duhet të zbatohen për të gjithë klientët e rinj dhe klientët ekzistues në bazë të materialitetit dhe rrezikut.

Mbajtja e të dhënave

- Mbajtja e të gjitha të dhënave të identifikimit të klientit së bashku me një regjistër të të gjitha transaksioneve, në një formë të plotë të gjurmës së auditimit.
- Mbajtja e të dhënave të transaksioneve (të brendshme ose ndërkombëtare) në një formë lehtësisht të rikuperueshme për një periudhë të paktën pesë vjet (për të lehtësuar përbushjen e shpejtë të kërkesave për informacion nga autoritetet kompetente).

Shënim udhëzues: Të dhënat e tilla duhet të jenë të mjaftueshme për të lejuar rindërtimin e transaksioneve individuale (përfshirë shumat dhe llojet e valutës së përfshirë, nëse ka) për të siguruar, nëse është e nevojshme, prova për ndjekjen penale të aktiviteteve kriminale.

- Mbajtja e të dhënave të verifikimit të klientit gjatë gjithë periudhës së marrëdhënies dhe për pesë vjet pas përfundimit të saj
- Vendosja e të dhënave të identifikimit dhe regjistrimeve të transaksioneve për autoritetet kompetente vendase sipas rastit
- Zbatimi i Rregullave të Sjelljes Profesionale sipas kodit të etikës së IESBA 'Ruajtja e librave, dosjeve, letrave të punës dhe dokumenteve të tjera'.
- Duke i kushtuar vëmendje të veçantë të gjitha transaksioneve komplekse, të pazakonta të mëdha, dhe të gjitha modeleve të pazakonta të transaksioneve, të cilat nuk kanë asnjë qëllim ligjor apo qëllim të dukshëm ekonomik (në përputhje me ISA 240 'Përgjegjësia e Auditorit për të konsideruar mashtrimin në një auditim të pasqyrave financiare ').

Identifikimi i klientit

- Për një individ – këqyrja e dokumenteve zyrtare, me fotografi, duke vendosur emrin e plotë dhe të adresën e përhershme të klientit, p.sh.
 - patentë shoferi ose pasaporta, të mbështetur nga;
 - një faturë e fundit e shërbimeve.
- Për entitetin – duke marrë nga Regjistri i kompanive (psh ARBK):
 - Certifikatën e biznesit;
 - Adresën e regjistruar të kompanisë; dhe
 - Një listë të aksionarëve dhe drejtorëve.
- Kontrollimi i emrave të klientëve të rinj kundrejt listave të terroristëve të njohur dhe informacioneve të tjera të sanksioneve.
- Për trustet- vërtetimi i:
 - natyrës dhe qëllimit të trustit;
 - burimi origjinal i financimit; dhe
 - identitetet e administratorëve/kontrolluesve, dhe përfituesve.

Raportimi i dyshimit

- Raportimi i menjëhershëm i dyshimeve tek (NjHF) në një raport transaksioni të dyshimtë
- Nuk duhet të ketë lëshime 'de minimis'. Raportimi duhet të jetë pavarësisht nga:
 - shuma e përfshirë; ose
 - nëse përfshihen çështje tatimore.

Shënim udhëzues: Transaksionet e tentuara duhet gjithashtu të raportohen.

- Rritja e konfidencialitetit të burimit të raporteve nga:
 - Shpalosja e zyrtarit të pajtueshmërisë vetëm një herë; dhe
 - mos emërtimi i personelit që raporton tek zyrtari i pajtueshmërisë.
- Shpalosja e informacionit të mëtejshëm vetëm nëse:

- kërkohet ligjërisht për ta bërë këtë; ose
- justifikohet ndryshe, për interes publik.

Bankat guackë

Shënim udhëzues: Një 'bankë guackë' është një bankë e inkorporuar në një juridiksion në të cilin nuk ka prani fizike dhe e cila është e palidhur me një grup financiar të rregulluar.

- o Firmat duhet të ruhen nga marrëdhëniet me palët që lejojnë që llogaritë e tyre të përdoren nga bankat guackë.

(b) 'Pazari për opinione'

Shpjegimi i termit

'Pazari për opinione' ndodh kur menaxhmenti i drejtohet firmave audituese (përveç auditorëve të tyre në detyrë) për të kërkuar pikëpamjet e tyre mbi zbatimin e standardeve ose parimeve të kontabilitetit në rrethana ose transaksione specifike.

Rreziqet etike

Arsyet për 'pazarin për opinion' mund të jenë:

- o për të gjetur auditorë alternativë; ose
- o për të marrë këshilla për një çështje mosmarrëveshjeje me auditorin aktual.

Anëtari që nuk është auditori i entiteti duhet të jetë vigjilent ndaj mundësisë që opinionin e tij – nëse ai ndryshon nga ai i

auditorit aktual – mund të krijojë presion të panevojshëm mbi gjykimin e auditorit aktual dhe kështu të kërcënojë objektivitetin e auditimit.

Për më tepër, duke u përafëruar me interesat e menaxhmentit gjatë negociatave për marrjen e një angazhimi, një auditor i ardhshëm mund të komprometojë objektivitetin e tyre edhe përpara se të fillojë puna e auditimit. Ekziston rreziku që tarifa e auditimit mund të shihet të jetë e varur nga një opinion "i favorshëm" (d.m.th., gjykimi i auditimit që përkon me preferencat e menaxhmentit).

Kontabilistët profesionistë të punësuar (kontabilistët që punojnë te një kompani) që mbështesin menaxhmentin e kompanisë së tyre në kërkimin e opinioneve të dyta mund të vënë në pikëpyetje integritetin dhe sjelljen e tyre profesionale.

Mjaftueshmëria e udhëzimeve aktuale etike

Udhëzimi aktual etik kërkon që kur i kërkohet të japë një 'mendim të dytë', një anëtar duhet të përpiqet të minimizojë rrezikun e dhënies së udhëzimeve të papërshtatshme, duke siguruar që ata të kenë qasje në të gjithë informacionin përkatës.

Prandaj, anëtari duhet:

- o të konstatojë pse kërkohet mendimi i tyre;
- o kontaktojë auditorin për të ofruar çdo fakt të rëndësishëm;
- o me lejen e entitetit, t'i sigurojë auditorit një kopje të opinionit të tyre.

Opinionin e anëtarit ka më shumë gjasa të ndryshojë nëse bazohet në informacion që është i ndryshëm (ose i paplotë) në krahasim me atë që disponon auditori aktual. Prandaj, anëtari duhet të refuzojë të veprojë nëse nuk jepet miratimi për të komunikuar me auditorin

'Pazari për opinione' mund të jetë më pak i përhapur nëse drejtorët e kompanive nuk do të kishin asnjë rol në emërimin dhe shpërblimin e auditorëve.

Nëse emërimet e auditorëve do të bëheshin nga një organ i pavarur, 'praktikat e dyshimta kontabël' do të ishin (ndoshta) më pak një faktor negociues. Megjithatë, për të qenë në gjendje të emërohen auditorë në korporatat shumëkombëshe/globale, masa të tilla do të kërkonin mbështetjen e organeve rregullatore në mbarë botën.

Kërkesat statutoare në këtë fushë mund të jenë gjithashtu më të rrepta. Për shembull, një auditori mund t'i kërkohet të depozitojë një 'deklaratë të rrethanave' (ose një deklaratë të 'asnjë rrethane') në rast se ai hiqet nga detyra ose jep dorëheqjen.

Megjithatë, shpalosja mund të bëhet më publike nëse, kur një ndryshim në politikën kontabël përkon me një ndryshim të auditoreve, pasqyrat financiare dhe raporti i auditorit theksojnë

ndryshimin dhe auditorët deklarojnë pajtimin e tyre (ose ndryshe) me ndryshimin. Kjo mund të bëhet një kërkesë ligjore dhe Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA) të amendamentohen për të dhënë udhëzime se si auditorët duhet të raportojnë për ndryshimet. Më tej, nëse auditori ardhshëm do të kishte të drejtën ligjore të qasjes në dosjet dhe dokumentet e punës të auditorëve që largohen, ai do të ishte në gjendje të bënte një vlerësim më të mirë dhe të informuar të dëshirës së klientit dhe gjithashtu të vlerësonte vlefshmërinë (ose ndryshe) të çdo 'deklarate' të lëshuar nga auditori që po largohet.